

„Gazeta Lwowska“ z dodatkiem urzędowym wychodzi codziennie o 8. godz. po południu, z wyjątkiem świąt i niedziel. Prenumerata wynosi z przesyłką pocztową na rok cały 16 złr., na kwartał 4 złr., na miesiąc 1 złr. 35 ct. Miejscowa na rok 12 złr., na kwartał 3 złr., na miesiąc 1 złr. Numer pojedynczy Gazety bez dziennika urzędowego kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct. Z dziennikiem urzędowym w miejscu 10 ct., pocztą 12 ct. Za inseraty liczy się od miejsca jednego wiersza pierwszy raz 7 ct., zaś

GAZETA LWOWSKA

dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwsze jak za każde następne po 6 ct. Należytość stęplowa od każdego inseratu wynosi 30 ct. Przesyłki (franko) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej (Ul. Wałowa Nr. 370). Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej. Listy należy frankować. „Przewodnik naukowy i literacki“ wychodzi każdego miesiąca, 5 ark. 8vo. dla cało- i półrocznych przedpłaćcieli bezpłatnie, dla kwartalnych za dopłatą 75 ct. kwartalnie, dla miesięcznych za dopłatą 30 ct. miesięcz. Sam „Przewodnik naukowy“ bez „Gazety“ rocznie 4 zł. w ą

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego c. i. k. Apostolska Mość raczył na podstawie najuniższego przedstawienia ministra cesarskiego domu i spraw zagranicznych najwyższym postanowieniem z d. 8. lipca b. r. mianować najlaskawiej bezpłatnego attaché poselstwa, hr. Agenora Gołuchowskiego honorowym sekretarzem poselstwa.

Pan Minister sprawiedliwości przeniósł na własne żądanie i w tym samym charakterze adjunkta sądu obwodowego w Nowym Sączu Mateusza Woycickiego do sądu krajowego w Krakowie.

Pan minister sprawiedliwości mianował adjunktów sądu powiatowego Roberta Leszczyńskiego w Brzostku i Apolinarego Górę w Krynicy adjunktami sądowymi przy sądzie obwodowym w Nowym Sączu

Pan minister sprawiedliwości przeniósł na własne żądanie i w tym samym charakterze adjunktów sądu powiatowego: Apolinusza Hankiewicza z Mielnicy do Bonchni, a Antoniego Wawrauscha z Pilzna i Stanisława Dembowskiego z Przeworska do Wieliczki.

Pan minister sprawiedliwości mianował następujących auskultantów adjunktami sądu powiatowego w okręgu krakowskiego wyższego sądu krajowego: dra. Adama z Ziemblie Bogusza dla Pilzna, Edwarda Liebina dla Kostki dla Gorlic, Jana Podsońskiego dla Przeworska, dra. Samuela Sarego dla Białej, Antoniego Hofmanna dla Brzostka, Felixa Wiszniewskiego dla Krynicy a Gustawa Herdliczkę dla Oświęcimia.

Obwieszczenie.

Na mocy reskryptu Jego Ekscelencji pana ministra spraw wewnętrznych z dnia 1. czerwca 1873 r. l. 7156 ustanawia się w tutejszokrajowych zakładach kontumacyjnych począwszy od 1. sierpnia b. r. zamiast dotychczasowej opłaty placowej po 50 ct. wyższe placowe po 1 zł. od każdej

sztuki była rogatego wstępującego do zakładu na urzędową obserwację a po 5 centów od owiec i kóz.

Ustaje natomiast ciężący dotąd na mocy §. 37 instrukcji służbowej dla zakładów kontumacyjnych obowiązek właścicieli była oczyszczania i desyngnowania zajmowanych przez ich bydło okolic i na przyszłość czynność tę uskutecznić będzie dotyczący zakład sam na własny rachunek.

Co się podaje do publicznej wiadomości. Z c. k. Namiestnictwa.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Lwów dnia 18. lipca.

Rola stronnictwa młodoniemieckiego i t. z. demokratów wiedeńskich zbliża się ku końcowi. Obie te frakcje za nadto są słabe, ażeby własnymi siłami mogły w walce wyborczej oprzeć się bodaj w kilku okręgach wpływowi stronnictwa konstytucyjnego. Tylko wspólne działanie mogło nadać ich ruchowi pewne znaczenie i to poczucie bezsilności zbliżało dotąd istotnie młodoniemieckich koryfeuszów do demokratycznych polityków przedmię wiedeńskich. Ale obecnie zachwiała się ta harmonia i naczelnik młodoniemieckiego komitetu wyborczego wezwał jego członków demokratycznych do usunięcia się. Krok ten można było z góry przewidzieć, bo demokraci dążyli do opanowania całego ruchu wyborczego a tem samem naruszyli niezbędny warunek każdego kompromisu. Było jednakże tylko formalny powód rozbięcia sojuszu, które i bez tego nastąpić musiało prędzej albo później dla braku wspólnych interesów i dążeń. Stronictwo młodoniemieckie pozna teraz niezawodnie, że większa wspólność interesów łączy je z stronnictwem konstytucyjnym i zbliży się do niego zupełnie.

Zjazd delegatów izb handlowych w Wiedniu nie zawiódł oczekiwań, bo na kilku posiedzeniach zastanowił się nad wszystkimi pilnymi sprawami bieżącej chwili i przedstawił ministerstwu sformułowany wynik obrad w kilku szczegółowo sformułowanych projektach. Deputacja zjazdu otrzymała od p. ministrów handlu i skarbu za-

pewnienie, że rząd będzie się starał usilnie o ziszczenie wypowiedzianych życzeń. Delegaci galicyjskich izb handlowych spełnili swoją misję w uznaniu godny sposób, bo ujęli się skutecznie za akcyonaryuszami węgierskiej kolei wschodniej, którzy dotąd w samej Galicyi milionowe straty ponieśli. Zjazd przyjął ich wniosek o wystosowanie przedstawienia do rządu w tej sprawie a ministrowie, których ustnie o poparciu prosili dali odpowiedź przychylną.

Dziennikarstwo niemieckie ciągle zajęte ks. Bismarckiem, chociaż kanclerz niemiecki wie dzie istotnie sielankowe życie w Varzynie i nie zajmuje się żadnymi sprawami politycznymi. W pewnych dziennikach wyczytać można o nim niestworzone rzeczy. Książę Bismarck figuruje tam jak nowoczesny Wallenstein, jako następca księcia Brunswiku a nawet jako przyszły król Alzacji i Lotaryngii. Wszystkie te bajki mają wykazać światu, że kanclerz państwa jest ogromnie ambitny, a jego żądza coraz wyższych dostojenstw obudza niezadowolone w cesarzu Wilhelmie.

Deputowany Krüger zdał wyborcom sprawę o rozmowie swojej z księciem Bismarckiem w sprawie północnego Szleswigu. Wczorajsze dzienniki podały rozmowę tę w całości ale mimo to treść jej pozostała tak samo zagadkową jak po przeczytaniu telegraficznego streszczenia. Książę Bismarck w rozmowie nie odbierał nadziei Krügerowi, a zarazem przedstawiał niemożliwość rozwiązania tej sprawy w obecnej chwili, zachęcał Krügera do dalszego działania w dotychczasowym kierunku a zarazem zapowiedział, że zabiegi te na nic się nie zdadzą — jednym słowem po rozmowie tej stanowisko księcia Bismarcka wobec art. V traktatu pragskiego jest tak samo tajemniczym jak dotąd.

Przyznane w projekcie nieustającej komisji prawo zezwalania na sądowe ściganie każdej obrazy francuzkiego zgromadzenia narodowego jest dotkliwym ciosem dla republikańców. Widocznym i głównym celem tego wniosku rządowego jest udaremnienie planów Gambetty i jego zwolenników, którzy w czasie letnich ferii rozpoczęli niezawodnie agitację za rozwiąza-

niem zgromadzenia. Gambetta poznał to niebezpieczeństwo i wystąpił zaraz w obronie wolności słowa, która dotąd przynajmniej co do jej legalnych granic wcale nie została naruszona w tym projekcie.

Wypadki w Hiszpanii prześcignęły już nawet najdalej idące obawy. W chwili, gdy karliści tryumfują na północy a komuna z drugiej strony zagraża już nawet egzystencji społeczeństwa, ministerstwo zamiast wystąpić z bezwzględna surowością układa się z niezadowolonymi frakcjami kortezów a kortezy zamiast dodawać rządowi odwagi do energicznego stłumienia rozruchów myślą o daniu Pi y Margallowi rotum niufluencji. Ten brak zgody między zastępcami narodu a gabinetem, brak ludzi energicznych i zdolnych do działania w dzisiejszej chwili jest daleko więcej zatrważającym objawem niż zwycięstwo karlistów razem z okrucieństwami komuny.

Austria-Węgry.

Podajemy tutaj w streszczeniu postanowienia zawarte w rozporządzeniu ministerstwa handlu o państwowych markach telegraficznych: Począwszy od 1. sierpnia b. r. należytości za depeze wysyłane w granicach Europy opłacane będą w państwowych stacjach telegraficznych i w prywatnych albo kolejowych stacjach spełniających służbę telegraficzną w imieniu administracji państwowej, markami telegraficznymi. Opłata za depeze wysyłane do pozaeuropejskich krajów, uiszczoną być powinna gotówką w srebrze albo w pieniądzech papierowych z doliczeniem dodatku na ažio. Dnia 31. lipca b. r. otwartą zostanie sprzedaż państwowych marek telegraficznych we wszystkich c. k. stacjach telegraficznych i urzędach dla przyjmowania depeze, tudzież we wszystkich kolejowych i prywatnych stacjach telegraficznych, które spełniają służbę telegraficzną w imieniu administracji państwa. W razie potrzeby zostaną ustanowione i obwieszczone inne miejsca sprzedaży. Niedozwolona jest sprzedaż marek innym osobom oprócz ustanowionym do tego, tudzież sprzedaż po cenach niezgadzących się z kwotami oznaczonymi na markach. Państwowe marki telegraficzne tworzą prostokąt wysokości 34 milimetrów, a szerokości 24 milimetrów. Średnie miejsce marki zajmuje owalny medalion z obrazem Jego c. i. k. Apostolskiej Mości. Dokoła obrazu znajduje się obwódka, której górna połowa zawiera napis: C. k. austriacka marka telegraficzna, a dolna część wskazuje wartość marki lite-

Biedni krytycy!

Der Tausendsapperment!

Schlagt ihn todt, den Hund, es ist ein Recensent!

Goethe.

Stara to prawda, że najtrudniejszym a najniewdzięczniejszym zarazem zajęciem jest krytyka. Już stary La Bruyere w sławnych swoich Charakterach zrobił dostrzeżenie, że „krytyka jest rzemiosłem, do którego potrzeba więcej zdrowia niż zdolności.“ Istotnie, potrzeba z zdrowia z wszystkimi jego zaletami, potrzeba wytrwałości, niczem nie przełamanej ochoty do czynu, bardzo silnych nerwów i bardzo strawnego żołądka, aby wytrwać przy krytyce, i nie odbiedz zawodu, który jak z jednej strony wysoce jest ważnym i szanownym, tak znowu z drugiej strony ściąga najłatwiej nienawiść, podejrzliwość i cały grad dotkliwych pocisków.

Rozpatrmy się tylko przelotnie w około, i zapytajmy, dla kogo się pisze krytyki, i jaka ich korzyść praktyczna? Jedną część publiczności nie czyta ani dzieła ani jego krytyki, druga czyta pierwsze a pomija drugie, inna w końcu czyta drugie chyba na to, aby nie czytała pierwszych. Autorowie najczęściej lekceważą sobie krytyki wszelkie; słusznie czy niesłusznie, w to bliżej wchodzić nie będziemy. Autor rzeczywistego talentu i żywotnej płodności nie dba o kryty-

kę, nim jedno jego dzieło doczeka się nagany lub pochwały, on drugie już nosi w swej duszy.

Z latarnią szukałby należało pisarza lub artysty, na którego czyniłaby krytyka prawdziwe, skuteczne wrażenie. Rozgniewa go lub ucieszy zawsze, nie poprawi niestety prawie nigdy. Jeśli taka, że go ucieszyć może, natenczas oczywiście sprawiedliwą jest i rozumną, jeśli zaś taka, że go rozgniewa, wtedy oczywiście niesprawiedliwą jest, głupią i w niskiej zawisłości ma źródło. Są wprawdzie także autorowie, co z wszelkimi zaparciami się własnej próżności radzi uznają słuszność nagany — ale cóż? autorowie tacy posiadają zazwyczaj dar autokrytyki, a talent z autokrytyką najczęściej zna daleko lepiej swe wady, niż najbystrzejszy recenzent!...

Zaprawdę, wiele jest pesymizmu w powyższych słowach, wiele może jednostronności i wiele przesady — przyznajemy to chętnie — ale czy sądząc z zwykłych objawów naszego literackiego ruchu, można się ustrzedz od podobnego wątplenia?...

Najbardziej to uderza na polu literatury pięknej, na polu poezji i sztuki. W nauce, w umiejętnościach specjalnych, na pewnych niewzruszonych pewnikach, na pozytywnej wiedzy opartych, krytyka wdzięczniejszą jest i wiele ma wpływu. Ignorancja w pracy traktującej temat naukowy da się wytknąć datami, da się udowodnić wytknięciem fałszów lub omyłek, przeciw którym nie pomoże nawet

„potrójny pancerz“ zarozumiałości autorskiej. Ale w rzeczach smaku, na polu poezji i sztuki, gdzie właśnie prócz smaku, który tak lotny jest i względny, i prócz ogólnych zasad estetyki, która tak elastyczną bywa w zręcznym ręku, nie masz innej miary, nie masz innego probierza — na polu poezji i sztuki, mówimy, krytyka współcześnie przynajmniej bardzo wątpliwej jest skuteczności.

Cóż tedy może być zmuenniejszego, cóż niewdzięczniejszego nad krytykę dzieł smaku i imaginacji? Już z samej swej natury musi ona być wątpliwą, względną, od tysiącznych czasowych i lokalnych warunków zawisłą, a przecież, jeżeli wypływa nie z zarozumiałej chętki popisu, ale z szlachetnego poczucia obowiązku, jeżeli ją dyktuje nie zawisłość, stronniczość lub inna osobista i pogardliwa pobudka, ale zdanie sumienne, nie kłamane przekonanie wewnętrzne — zasługuje każda krytyka jeżeli nie na uznanie i posłuszeństwo, to przynajmniej na pewien szacunek a choćby prostą tolerancję.

Pod dwoma mianowicie względami ścięniemy i krzywdzimy krytykę, już i tak wysoce niewdzięczną i utrudnioną.

Oto dopuszczamy się często niesprawiedliwości w ocenianiu, czy krytyka jakaś jest sumienna lub niesumienna. Zachodzi tu często ta bardzo ważna i zasadnicza pomyłka — że trafność bierzemy za jedno z sumiennością i sprawiedliwością. Niemasz na świecie krytyki bezwzględnie sprawiedliwej.

Bezwzględnie sprawiedliwą krytyką jest tylko taka, w której sumienne, z głębi najczystszej przekonania płynące zdanie krytyka zgadza się najdokładniej z sprawiedliwością i prawdą niewzruszonych zasad twórczości i piękna. Do takiej zgodności wzniesie się tylko krytyk genialny, a genialnych krytyków, gdzie szukać, gdzie znaleźć? Niemcy, naród tak wysoce refleksyjny i krytyczny, mieli tylko jednego — Lessinga! My nie mieliśmy dotąd żadnego.

Biorąc miarę z zwykłego stanu rzeczy, śmiało powiedzić możemy, że bezwzględnie sprawiedliwa krytyka utworów poetycznych jest białym krukiem. Najsprawiedliwsze nawet albo czynią krzywdę autorom, albo za wiele pochlebiają. Cóż bowiem jest sumienna krytyka? Kiedy na tę piękną nazwę zasługuje jakiś sąd estetyczny? Oto wtedy, jeżeli autor swe zdanie wypowiada z prawdziwego, nie obłudnego przekonania, jeśli sam wobec siebie pozostał sumiennym.

Inna rzecz, czy taka krytyka będzie trafną i prawdziwą, czy będzie sprawiedliwą w stosunku do samego dzieła? Może być z gruntu mylną, może wydawać sąd fałszywy, może krzywdzić autora — niemniej przeto sumienną być nie przestanie.

Wprawemu oku łatwo poznać, gdzie zachodzi błąd w dobrej wierze, a gdzie niesumiennosc, maskowana estetycznymi argumentami.

(Dokończenie nastąpi.)

rami. Pod obwódką oznaczona jest wartość marki w cyfrach, a u spodu rok wydania marki. W górnych kątach narysowane są godła telegrafii, a w dolnych godła handlu. Sprzedawane będą następujące marki: brunatne po 5 ct.; błękitne po 20 ct.; zielone po 40 ct.; szare po 50 ct.; czerwone po 60 ct.; żółte po 1 złr.; fioletowe po 2 złr. Marki wydawane będą w arkuszach po 100 sztuk. Równocześnie z markami telegraficznymi wydawane będą recepty na otrzymane depesze z wydrukowaną marką na 5 ct. Państwowe marki telegraficzne należą do rzędu znaków stemplowych, zaprowadzonych przez publiczny zakład państwowy. Podrabianie i fałszowanie państwowych marek telegraficznych, tudzież używanie nieprawdziwych albo już używanych marek, karane będzie według postanowień ustaw karnych. Do frankowania telegramów użyte być mogą tylko c. k. państwowe marki telegraficzne. Frankowanie depesz markami pocztowymi albo stemplowymi, tudzież markami telegraficznymi innego zarządu telegrafów, jest nielegalne. Również nieważnym jest frankowanie, jeżeli marka nie jest cała, jeżeli oddarte części marek napowrót połączone zostały bez względu, czy części te pochodzą z tej samej marki albo z różnych marek, wreszcie, jeżeli na markach spostrzeżono znak, że już raz użyte zostały. Marki przyklepane być mają na wskazanych do tego miejscach blankietów, które zaprowadzone zostały do wysyłania depesz przez zarząd państwowych telegrafów. Jeżeli do napisania depeszy użyty został zwykły papier, marki mają być przyklepione na pierwszej zapisanej stronie w górze na lewo. Oddawca depeszy powinien sam przybijać marki, wolno mu jednakże w celu wymian należytości oddać przedtem depeszę urzędnikowi telegraficznemu, któremu powierzonym zostało sprzedawanie marek. Urzędnik ten jest obowiązany wskazać oddawcy należytość według taryfy, zanotować kwotę wraz z swoim podpisem na depeszy i wydać potrzebną ilość marek. Markami opłacać należy następujące należytości: 1. właściwe należytości za telegrafowanie wraz z wszystkimi dodatkami taryfowymi za depeszy wysłane na kolejowych stacjach telegraficznych; 2. należytości za z góry opłacone odpowiedzi, tudzież za potwierdzenie odbioru, kolacyonowanie, pomnożenie i sprostowanie depesz. Przy pokryciu tych należytości, dozwoloną jest kombinacja marek różnej wartości. Należytości za recepty, która tylko na wyraźne żądanie wystawioną zostanie, uiszczają należy przez nabycie markowanego blankietu. Depozyta za dalsze odesłanie depeszy przez posłanie albo sztafetą za linię telegrafów, opłacać należy przy wysyłaniu depeszy w gotówce. Niefrankowane telegramy nie zostaną wysłane. Niedostatecznie markowane telegramy zostaną tylko w takim razie wysłane, jeżeli zostały otaksowane przez urzędnika stacji, a kwota marek na depeszy przyklepionych odpowiada należytości wskazanej przez urzędnika. Inne niedostatecznie markowane telegramy, wysłane zostaną tylko w takim razie, jeżeli wartość marek pokrywa przynajmniej należytość przypadającą za pojedynczą depeszę, jeżeli oddawca wskazał swój adres na oryginalnej depeszy, albo bliżej jest znany stacji telegraficznej, a dodatkowe ściąganie pełnej należytości od oddawcy jest zapewnionem. Oddawca jest w tym wypadku obowiązany dopłacić resztę należytości.

Jeżeli według powyższych postanowień depesza dla niedostatecznego zamarkowania nie może być wysłana, urząd telegraficzny zwróci ją oddawcy pocztą bez opłaty należytości pocztowej. Oczywiście stać się to może tylko wtedy, jeżeli oddawca wskazał swój adres. Jeżeli dla zafrankowania depeszy użyta została za wysoka kwota w markach, oddawca nie otrzyma reszty. Należytości, które według przepisów telegraficznych w razie wycofania depeszy zwrócone zostają oddawcy, wypłacane zostaną w gotówce. Depesza oryginalna i użyte do frankowania marki, zostaną zatrzymane w urzędzie telegraficznym. Marki, które stały się niezdolnymi do użycia, które przyklepione na blankietach nieprzydatnych, mogą być wymienione za nowe we wszystkich stacjach do sprzedaży marek upoważnionych, jeżeli nie ma na nich znaku wskazującego, że już raz użyte zostały i jeżeli nie zachodzi wątpliwość co do ich prawdziwości. Co do wysyłania i doręczenia depesz obowiązują zresztą nadal przepisy telegraficzne.

Niemcy. Dzienniki podają ciekawą rozmowę Bismarcka ze znanym deputowanym szleswickim Krügerem. Rozmowa ta miała miejsce na wieczorku poezjalnym, który kanclerz dawał dla deputowanych parlamentu. Przystąpiwszy do Krügera, który bawił się rozmową z kilkoma deputowanymi rzekł ks. Bismarck: Cieszę się bardzo że widzę pana w moim domu i korzystam ze sposobności, aby wyrazić panu moje uznanie za energię, gorliwość i działalność, z jaką brniesz w parlamencie, trudnej swej sprawie.

Pan sam jeden walczysz za swoją sprawę i tworzysz sam stronnictwo, uważam więc za obowiązek wyjaśnić panu stanowisko, jakie wobec niego zajmuję. Żałuję mocno, że nie jestem w stanie udzielić panu na drogę pocieszającej wiadomości, którąbyś wyborcom swoim mógł sprawić przyjemność. Wypowiadam tu otwarcie, że na razie nie podobieństwem jest przystąpić do rozstrzygnięcia sprawy bronionej przez pana. Nie należy tego rozumieć w ten sposób, jakoby w ogóle nie było możliwości uporządkować tę kwestję w czasie późniejszym; lecz kiedy i jak to nastąpi, nie jestem w stanie powiedzieć panu. Przy najlepszej nawet chęci z mej strony nie byłbym w możności zadowolić życzenia pańskie. Za mną stoi 41 milionów, których życzenia muszę uwzględniać. Nie należy przy tem zapominać, że Polacy wystąpiliby także ze swemi pretensjami narodowymi.

Krüger odpowiedział, że słowa te smutne są dla niego i zniechęcające. Lecz chociażby nawet żadna zmiana nastąpić nie mogła, mieliby mieszkańcy północnego Szlezwicku przynajmniej prawo żądania, aby ich stanowisko prawnopolityczne zostało jasno sformułowanem. Nie mogą przecież wiecznie i ciągle w swem dotychczasowem niepewnem położeniu pozostawać, gdyż najniebezpieczniejszym jest stan taki, który uniemożliwia pracę dla przyszłości. „Masz pan rację odrzekł kanclerz, ale i na to odpowiedzi dać nie mogę. Jednakowoż, zauważył Krüger, inny jeszcze czynnik na jaw wystąpić może, jeżeli art. V. pokoju praskiego nie zostanie wypełniony. Austria zrzekła się swego prawa do wspólnej własności księstw tylko pod warunkiem, że mieszkańcy północnych dystryktów Szlezwicku wybiorą sobie władzę według własnej woli. Jeżeli to się nie stanie, prawo wspólnej własności uzyskałoby napowrót moc swoje. Austria, odpowiedział kanclerz mały tylko interes miała w tej sprawie: Art. V. nie wyszedł z inicjatywy austriackiej, wyszedł on od Francji a cesarz francuzki, żądał bardzo mało, żądał tylko tyle, by mógł powiedzieć, że zasada powszechnego głosowania została skonstatowaną.

To jest prawdopodobnem, odrzekł Krüger, i widać stąd, że zasada głosowania powszechnego była tylko blichtrzem, naruszeniem prawa międzynarodowego. Ponieważ już była mowa o Francji wspomniał Krüger, że w swych mowach w parlamencie ujmował się za Alzacją i Lotaryngią, jedynie z tego powodu, iż mieszkańcy tych prowincyj są niejako jego towarzyszami niedoli, i że on najlepiej potrafi uczuć twardy los, jaki im przyniosły wypadki wojenne. Francja, mówił Krüger dalej, została pokonana. Dla czego? Oto z tej przyczyny, że w swoim czasie nie umiała ocenić doniosłości kwestyi duńskiej. Przypatrywała się spokojnie, gdy odrywano od Danii stare posiadłości, zagwarantowane jej, przez trzy mocarstwa. Wkrótce sama utraciła Alzację i Lotaryngię. Anglia podobnie nie zniósłaby była takiego upokorzenia wobec Ameryki, gdyby na konferencji londyńskiej więcej była dbała o poszanowanie prawa. Niechęć się jednak rozwodzić dłużej nad tą sprawą. Wasza książęca Mość lepiej to wie odemnie.

Masz pan rację, powiedział kanclerz podzieliłam w zupełności pańskie zdanie. Powtarzam to, masz pan rację. Nie zaprzstawaj pan zadawać mi najtrudniejsze pytania, jeszcze trudniejsze od tych, jakie mi teraz zadawałeś. Ja nie będę mógł panu na żadne odpowiedzieć. Pan masz nie tylko prawo ale i obowiązek stawać w obronie interesów swoich wyborców. Zapewniam pana, że choćby nawet szorstko występował, nie wezmę mu tego za złe, i zawsze panu rad będę.

Francja. Mer miasta Nancy, w którym obecnie znajduje się główna kwatery armii akupacyjnej, a które wkrótce już od tego ciężaru uwolnione będzie, został przez członków rady gminnej upoważniony do przesłania Thiersowi następującego pisma: Dziś nie jesteś pan już prezydentem republiki; lecz nasze uczucia wdzięczności ku panu nie doznają żadnej zmiany. Wyraz bowiem naszej wdzięczności nie odnosi się tyle do naczelnika państwa, ile do wielkiego obywatela, który około Francji tak wielkie położył zasługi i ciężko nawiedzonym krajowi zapewnił rychłe ustąpienie wojsk nieprzyjacielskich. Miasto Nancy zachowa pana wiecznie w pamięci. W chwili, gdy w pobliżu naszym dwa wielkie miasta, dwie prowincje ciężką pokryte są żałobą, miasto Nancy nie urządzi żadnych uroczystości z powodu wyjścia załogi nieprzyjacielskiej; będzie ono umiało uszanować boleść dwóch siostr i odroczy manifestacje radośne, które mogłyby boleśnie dotknąć braci naszych za nową granicą, mogącą wprawdzie rozdzielać kraje lecz nie będącą w stanie rozłączyć serca tak szczerze do siebie przywiązanych. Lecz chociaż Nancy nie wydaje festynów, czuło by się szczęśliwym, gdyby mogło podjąć w swych murach męża, którego uważało i

uważa za swego oswoobodziciela. Dzień w którym Nancy miało by zaszczyt pana przyjmować, zaliczyłoby do swych najpiękniejszych dni. Jednogłośnie uchwała rady municypalnej poleca mi wyrazić panu to życzenie, do którego z całego serca sam się przyłączam. Proszę przyjąć itd.

— Jenerał Trochu w petycji uprasza, zgromadzenie narodowe, aby wytoczyło śledztwo członkom rządu obrony narodowej.

Anglia. Wiadomo, że w parlamencie angielskim sprawozdawcy dziennikarscy są tylko tolerowani, i że na proste życzenie każdego deputowanego są obrad opuścić muszą. Na posiedzeniu 11. lipca, zrobił z tego prawa użytek deputowany irlandzki Mitchell Henry. Wkrótce po zagajeniu posiedzenia zwrócił on uwagę mowcy Whalleya, że „obcy znajdują się w Izbie.“ Trybuna obcych nie była zajęta, uwaga ta odnosiła się więc oczywiście do galery reporterów, a ponieważ na taką uwagę mowca ma obowiązek zażądać wydalenia obcych, przeto na rozkaz jego wszyscy sprawozdawcy opuścić musieli trybunę. Przez 25 minut pozostała w ten sposób Izba bez połączenia ze światem, lecz mimo to nie pozostało tajemnicą, co w tym czasie w Izbie mówiono. Otóż wspomniany deputowany zażądał wydalenia reporterów jedynie dla tego, aby mógł wnieść zażalenie przeciw niedokładności sprawozdań dziennikarskich. Nie posiadając dziennikarzy o fałszowaniu mów, uczynił im jednak zarzut, że wiele mów zupełnie przemilczają, albo zbywają je kilkoma tylko wierszami, co nie tylko jemu ale i innym irlandzkim mowcom często się zdarzyło. Kraj w skutek tego ma niedokładne wyobrażenie o tem, co się w Izbie dzieje.

Po ukończonej dyskusji zauważył Whalley, że Izba prawdopodobnie zgodzi się na ponowne wpuszczenie reporterów, poczem rozkazał otworzyć napowrót galerye sprawozdawców

Jeden dziennik angielski pisze z powodu tego wypadku: Zażalenia na niedokładne sprawozdania zdarzają się często we wszystkich parlamentach na świecie i powtarzają się będą dopóki parlamenta istnieją. Mowcy życzyliby sobie, aby żadne ich słowo nie było stracone dla potomności, i gniewają się na sprawozdawców, jeżeli temu życzeniu zadość nie uczynią. Sprawozdaniom dzienników angielskich jednak wszystko inne prędzej zarzucić można, niż krótkość i stronniczość. Zwążywszy rozwiękłość rozpraw, są te sprawozdania prawdziwemi arcydziełami pilności i sumiennosci, a publiczność, która je czyta przy śniadaniu, zaledwie może mieć pojęcie o ogromie pracy i uwagi, jaką wymaga ich napisanie i korekta. Mimo to jednak niepodobieństwem jest zadowolić wszystkich, a skargi na niedokładność zawsze się zdarzać będą. Ale złe to nie da się usunąć, a już najmniej przez wykluczenie prasy z Izby obrad.

Grecya. Rozprawy w parlamencie ateńskim stają się z każdym dniem gwałtowniejsze, a walka opozycji z rządem przybiera coraz większe rozmiary. Wedle wszelkich wskazówek zanosi się na przesilenie ministeryalne, ale niewiadomo jeszcze, kto będzie następcą Deligiorgisa. Na czele opozycji stoi czterech deputowanych, z których każdy radby otrzymać polecenie złożenia nowego gabinetu, jeżeli król któremukolwiek z nich poruczy utworzenie nowego ministerstwa, trzech pozostał sprzymierzą się przeciw niemu. Jest więc prawdopodobnem, że król zważywszy, iż wśród obecnych okoliczności i utworzenie nowego gabinetu nie jest możliwym udzieli Deligiorgisowi pełnomocnictwo do rozwiązania izby.

— W sprawie przekopu przesmyku ko ryneckiego donosi *Levant Herald*, że rokowania rządu greckiego z p. Stefanem Xenos blizkie są pomyślnego zakończenia. Projektowany kanał ma mieć 40 metrów szerokości a 8 1/2 metrów głębokości; mniej więcej w środku kanału, jednakoż bliżej Koryntu, ma być założony wielki port, a około niego na przestrzeni 2600 metrów kwadratowych, magazyny dla przechowania towarów. Jedyna koncesya, jakiej p. Xenos od rządu greckiego żąda, jest odstąpienie 20.000 hektarów ziemi po obu stronach kanału. — Szerokość przesmyku, który ma być przekopany, wynosi 6500 metrów; sądzą jednakże że za pomocą wielkich machin nowej konstrukcji robota w krótkim stosunkowo czasie da się uskutecznić.

KRONIKA.

— **Wybór uzupełniający.** Ponieważ wybór uzupełniający jednego członka do rady powiatowej w Turce z grupy większych posiadłości nie mógł przyjść do skutku w terminie wyznaczonym na 8. b. m. z powodu niestawienia się wyborców, przeto rozpisany został tenże wybór ponownie na dzień 29. sierpnia r. b. Wybór odbędzie się w mieście powiatow-

wem, o godzinie i miejscu wyboru zawiadomieni będą wyborecy kartami legitymacyjnymi.

— **Radca ministeryalny, p. Filip Zaleski,** przejeżdżał wczoraj rano przez Lwów, udając się na wieś do swych krewnych, gdzie urlop swój spędzić zamysła.

— **P. Dr. Ignacy Semkowicz,** c. k. radca dworu i prokurator skarbowy, wyjechał temi dniami ze Lwowa za dwumiesięcznym urlopem. Podczas nieobecności zastępywać go będzie w prezydium c. k. prokuratorzy skarbowej starszy radca skarbowy p. Dr. Baygar.

— **P. Adolf Jorkasch-Koch** c. k. wiceprezydent krajowej Dyrekcyi Skarbu wyjeżdże wkrótce także na kilkutygodniowy urlop. Kierownictwo urzędu obejmie w jego zastępstwie pierwszy starszy radca skarbowy p. Wittek.

(T) **Zjazd pedagogiczny.** Z inicjatywy lwowskiego zarządu towarzystwa pedagogicznego odbył się wczoraj celem obchodu stoletniej rocznicy założenia komisyy edukacyi narodowej zjazd członków tegoż towarzystwa, który pierwotnie w Krakowie miał się odbyć, lecz z powodu grożącej cholery odwołany został. Po uroczystem nabożeństwie w kościele archikatedralnym udali się członkowie wraz z gośćmi zaproszonymi do sali ratuszowej, gdzie wiceprezes towarzystwa p. Gerstman krótką przemową zagaił posiedzenie i zaprosił na przewodniczącego pana Alfreda Młockiego. Z porządku miał nastąpić odczyt p. J. I. Kraszewskiego *O komisyy edukacyjnej, jej pracach i zasługach na polu wychowania publicznego.* Gdy jednak prelegent nie przyjechał, tłumacząc się chorobą i tylko nadesłał rękopism, przeto p. Dr. Benoni odczytał takowy, poczem postanowiono na wniosek przewodniczącego telegraficznie podziękować autorowi.

W odczycie tym autor przeszedłszy w krótkości dzieje wychowania w Polsce i uwypatniwszy wpływ duchowieństwa i reformacyi na wychowanie, przystąpił do oceny prac komisyy edukacyjnej, wysnuwając konieczność założenia tejeż z wypadków ówczesnych. Ocenisz następnie działalność zniszonego naówczas zakonu Jezuitów wykazał szczegółowo prace komisyy edukacyjnej zakończył życzeniem, aby jej myśl przewodnicząca ożywiła zawsze tych, którzy oddają się wychowaniu młodzieży.

Drugi odczyt miał prof. Radca szkolny p. Sawczyński *„O zadaniu wychowania publicznego w ogóle, a w szczególności w zastosowaniu do potrzeb naszego narodu.“* Po odczycie tym, który trwał przeszło półtora godziny zgromadzeni opuścili salę.

O godzinie 3. po południu zgromadzili się członkowie i goście przy wspólnym objęciu w ogrodzie miejskim Szereg toastów rozpoczął p. Zygmunt Sawczyński wnosząc zdrowie Najj. Pana, któremu zawdzięczać należy, że tak swobodnie święcić można ważną rocznicę, dalej wniósł p. Czerkawski zdrowie stanu nauczycielskiego, Dr. Benoni wniósł toast na cześć pamięci członków komisyy edukacyjnej, Dr. Kreutz na pomyślność Rady szkolnej, Dr. Zajackowski na cześć nauczycieli ludowych, p. Dobrzański na pomyślność pracowitej młodzieży. Następnie wniósł Dr. Radziszewski zdrowie uczącej się młodzieży, poczem akademik Małachowski dziękując w imieniu młodzieży, wychylił zdrowie wszystkich profesorów. P. Rewakowicz zaproponował cześć prawdziwej opinii publicznej. P. Romanowicz pił na rozprószenie ciemnoty, prof. Szafran na zdrowie obywateli m. Lwowa. Gdy prof. Dr. Gerstman zaproponował zdrowie *Kochajmy się!* zdawało się, że szereg toastów już skończony, lecz wtedy podniósł się p. Kornel Ujejski i po poetycznej przemowie wniósł okrzyk dawnych Chrześcian: *Cieszmy się w Panu!* W końcu jeszcze p. Sawczyński zabrawszy głos po raz wtóry podniósł po ognistej przemowie toast na cześć matek, Dr. Fabian na cześć pp. Libelta, Działyńskiego i Kraszewskiego, Baranowski na cześć gmin wiejskich poczuwających się do obowiązku zakładania szkół, poczem wysłuchawszy jeszcze przemów, pp. Jollesa i Piątkowskiego i wychyliwszy zdrowie p. Alfreda Młockiego zgromadzeni się rozeszli. — Wieczorem odbyło się uroczyste przedstawienie w teatrze hrabiego Skarbka

— **Fabryka szpagatu we Lwowie.** Jak się dowiadujemy, nabył p. Tomasz Gamski zabudowania na Gródeckiej ulicy, w których mieścił się tartak parowy Armatysa i sp. i urządził w nich wielką fabrykę szpagatu. P. Gamski sprowadza z Francji maszyny, która kosztować ma 32,000 złr. Przy tej sposobności z przyjemnością zapisaliśmy, że wiele wskazówek, podawanych w Przeglądach handlowych *Gazety Lwowskiej*, zostało już wykonanych przez krajowych przedsiębiorców. I tak myśl rzucona przez nasze go szanownego współpracownika —, aby urządzić wywóz gotowych domów drewnianych do południowych prowincyj rosyjskich, gdzie jak wiadomo brak jest zarówno materiału jak robotników, znalazła już wykonawców, i pierwsze modele takich domów miały już odejść do Odessy.

* **Ułaskawienie.** Najjaśniejszy Pan ułaskawił dnia 14 b. m. skazanego za zbrodnię pojedynku i usiłowanego morderstwa na lat 5 ciężkiego więzienia oficyalistę prywatnego z Ba-

BILANS.

(2044)

za rok administracyjny 1872.

Nr. 48

Stan czynny.

1. Gotówka z końcem roku 1872	20,228	złr. 73	ct.
2. Weksle eskontowane	107,962	" 08	"
3. Zaliczki na zastawy papierów i monet	94,983	" 85	"
4. Pożyczki na realności	86,055	" 56	"
5. Zaliczki na skrypta gmin	1,300	" 00	"
6. Papiery wartości	5,988	" 00	"
7. Oddział zastawniczy na kosztowności	13,813	" 29	"
8. Odsetki zaległe r. 1870 i 1871 172 złr. 52 1/2 ct.			
9. " " " 1872 744 " 85 " "	917	" 35 1/2	"
10. Zaliczenia zwrotne	120	" 00	"
11. Sprzęty kancelaryjne i kasowe	656	" 01	"
12. Pokrycie funduszu rezerwowego	10,641	" 58	"
	342,666	złr. 45 1/2	ct.

Stan bierny.

1. Kapitał wkładowy z narosłą prowizją	322,117	złr. 06 1/2	ct.		
2. Odsetki pobrane z góry na r. 1873	2,998	" 55	"		
3. Zaliczka funduszu miejskiego	700	" 00	"		
4. Należności stemplowe	63	" 40	"		
5. Właściciele depozytów na pokrycie niedopełn. warunków 87	" 75	"	"		
6. Fundusz rezerwowy; stan pokrycia z					
końcem grudnia 1872	10,641	złr. 58	ct.		
łącznie z odsetkami temuż należnymi					
do 31. grudnia 1872	195	" 15	" 10,836	" 73	"
7. Czysty zysk z r. 1872 do dyspozycy wydziału					
kasy oszczędności	5,862	" 96	"		
	342,666	złr. 45 1/2	ct.		

Z nadwyżki zysków za r. 1872 Wydział kasy oszczędności uchwalił, pod warunkiem przyzwolenia Wys. c. k. Namiestnictwa, dla Ochronki Przemyskiej 900 złr. Na Przemyską bursę dla uczącej się młodzieży 1,000 złr. Na budowę szpitalu powszechnego w Przemyśle 2,000 złr. wa. a pozostałość przenieść do funduszu rezerwowego.

Kasa oszczędności w Przemyśle.

C. k. uprz. gal. akcyjny Bank hipoteczny
wydaje we **Lwowie** i przez Filie w **Krakowie**,
Czerniowcach i **Tarnopolu**
od dnia 1. lutego 1873

ASYGNATY KASOWE

5	procentowe za	8	dni po wypowiedzeniu
5 1/2	"	14	" " "
6	"	30	" " "
6 1/2	"	60	" " "
7	"	90	" " "

Wszystkie Asygnaty kasowe przed 1go lutego 1873
w obieg puszczone, oprocentowane będą
od dnia 1. lutego 1873
o 1/2 proc. wyżej z zachowaniem dotychczasowych terminów
wypowiedzenia

Lwów 20. stycznia 1873.

(224 26-?)

Dyrekcya.

LOSY MIASTA KRAKOWA

Główne Wygrane złr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000,
15000 i t. d.

Najniższa wygrana zł. 30

sprzedają

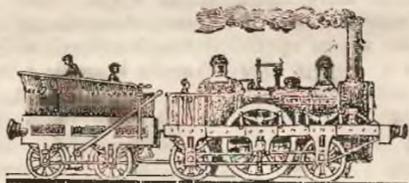
we **Lwowie**: C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipo-
teczny i filie jego w **Krakowie**, **Czer-
niowcach**, **Tarnopolu** i **Samborze**

" " Galicyjski Bank krajowy i Filia jego
w **Brodach**

w **Wiedniu**: Bank- und Wechselgeschäft der Nieder-
Oesterreichischen Escompte-Gesellschaft.

(225 50-?)

(1924 3-3)

C. k. uprzyw. galic. kolej Karola Ludwika.

Ogłoszenie!

Z powodu wiedeńskiej wystawy światowej odchodzą

Z **Krakowa** do **Wiednia**

w dniach **9. 16. 23. i 30. lipca** r. b.

osobne pociągi osobowe,

które z Krakowa o godz. 7. min. 10 wieczór (czas pragski) odchodzą, a następnego dnia o godz. 7. min. 33 do Wiednia przychodzą.

P. T. podróżnym, którzy ze Lwowa, Gródka, Przemyśla, Jarosławia, Łańcuta, Rzeszowa, Dembicy, Tarnowa i Bochni do tych osobnych pociągów przyłączyć się zamysłają, służy do użycia osobowy pociąg nr. 4, który na oznaczonym dniu o godz. 5. min. 5. z rana odchodzi, i wydane im będą bilety ważne na czternaście dni, po następujących zniżonych cenach:

Z	do	Wiednia i napowrót	II. kl.		19	zł.	52	ct.	III. kl.	13	zł.	02	ct.
"	Bochni	"	"	"	21	"	24	"	"	14	"	17	"
"	Tarnowa	"	"	"	22	"	69	"	"	15	"	14	"
"	Dembicy	"	"	"	24	"	74	"	"	16	"	49	"
"	Rzeszowa	"	"	"	25	"	47	"	"	16	"	97	"
"	Łańcuta	"	"	"	26	"	98	"	"	17	"	98	"
"	Jarosławia	do	"	"	28	"	51	"	"	19	"	00	"
"	Przemyśla	"	"	"	31	"	36	"	"	20	"	89	"
"	Gródka	"	"	"	32	"	78	"	"	21	"	84	"
"	Lwowa	"	"	"	36	"	08	"	"	24	"	04	"
"	Złoczowa	"	"	"	38	"	86	"	"	25	"	90	"
"	Tarnopola	"	"	"	41	"	10	"	"	27	"	40	"
"	Podwoleczysk	"	"	"	36	"	80	"	"	24	"	53	"
"	Brodów	"	"	"									

Oprócz wyżej wymienionych pociągów, wydawane będą bilety o zniżonych cenach na dniu 4., 11., 18. i 25. lipca r. b. do zwyczajnego pociągu Nr. 4, który o 5. godzinie minut 5 rano ze Lwowa odchodzi, a do Krakowa o 3. godzinie minut 5 popołudniu, zaś do Wiednia następnego dnia o godzinie 4. minut 54 rano przyjeżdża.

P. T. podróżnym zaś, jadącym ze Złoczowa, Tarnopola, Podwoleczysk i Brodów służy do użycia pociąg nr. 6., a względnie nr. 12. poprzedzającego dnia.

Lwów, 3. lipca 1873.

Dyrekcya ruchu.

